

„Když vidím, co je předsedkyní Sněmovny...“ Hamplová jde do války. Má děsivé příběhy o stavu ČR

- CZ24 News | 4. června 2022

ČESKO: Známa advokátka Jana Zwyrtková Hamplová si připisuje další vítězství, když aktuálně uspěla s novou ústavní stížností. Sama říká, že je potřeba vytvořit nový legislativní rámec, jinak se nám budou jen ministři smát do očí. A protože se už vytočila nadoraz, jde do senátních voleb jako nezávislá kandidátka za Kroměřížsko. „Nebojím se přirovnat dnešní dobu typově k období před rokem 1948,“ říká. Tvrdí, že Senát dnes potřebuje posílit o znalce veřejného práva, kteří se nebojí a vědí, co se děje dole. Hamplová připouští, že by se jí senátorská imunita hodila a také dodává: „Když vidím, co může být předsedkyní Sněmovny, tak já mohu být senátorkou třikrát.“

Ústavní soud vyhověl opět jedné z vašich ústavních stížností. Blahopřejeme. Pro obec, které se věc týkala, jde o „podstatný nálezh“, pro vás je to velký úspěh. Prosím, zkusme vysvětlit alespoň zbežně, o co šlo konkrétněji?

Zkusím. Stalo se pravidlem, že někdo podá trestní oznámení na starostu nebo všechny zastupitele, a státní zástupce ustanoví ihned obci opatrovníka z řad advokátů, aby v této věci obec nemohla nic dělat, což lidově řečeno znamená, že odeberou všem zastupitelům jejich mandát, a za obec jedná daný advokát. Mohlo by to být v pořádku, kdyby ti zastupitelé byli obviněni nebo obžalováni, ale aby na to stačilo pouhé oznámení kohokoliv, třeba i smyšlené, a hned je obci odebrané ústavní právo na samosprávu, to v pořádku rozhodně není. S tímto mým názorem, který ostatně říkám už dlouho, se Ústavní soud ztotožnil, a usnesení o ustanovení opatrovníka zrušil. A protože něco podobného se může stát kterékoli obci či městu, jde o významný precedent.

Nález obsahuje řadu názorů Ústavního soudu, které by mohly a měly vést ke změně legislativy. V jakém směru?

Rozhodně nedělám ze všech zastupitelů anděly, i mezi nimi se najdou černé ovce, před kterými je třeba naopak jejich obce bránit – ale tvrdím, že to nejde dělat jako u firem, a že trestní řád v tomto směru musí doznat změn, protože na obce v tomto směru vůbec nemyslí. Zakázat jednat jednateli firmy nebo odebrat obci ústavně garantované právo na samosprávu, to jsou dvě úplně jiné věci. Aby to možné bylo, a já připouštím, že někdy to může být správný krok, musí být o to výslovně doplněn trestní řád.

Je to jedna z věcí, kterou bych prostřednictvím Senátu, ocitnu-li se tam, ráda zpracovala. Například by o tom nemohl rozhodovat rozhodně státní zástupce, ale nezávislý soud. A když už jsme u toho, umím si představit i to, že na základě speciální úpravy zákona by soud mohl ze závažných důvodů zakázat jednat třeba i ministři, aby se předešlo trestnému činu nebo protiústavnímu jednání. I tuto právní úpravu bych kolegům v Senátu uměla předložit. Musíme připustit, že chybovat je lidské, a nelze tolerovat, aby jedinci v přímém přenosu poškozovali občany svými nezákonnými kroky. A v tuto chvíli je jedno, zda je to starosta nebo ministr. Stopnout zavčas jejich pravomoc nezávislým soudem je jedna z cest, jak předejít závažným nezákonným jednáním těchto lidí.

Jako znalec veřejného práva, co dál chystáte na „protiústavní holotu“?

Napřed mne ten váš pojem zarazil (úsměv), ale on je vlastně pravdivý. Ministři posledních dvou vlád si z Ústavy ČR a Listiny základních práv a svobod dělají trhací kalendář. Tragicky, nebezpečně a s neskutečnou drzostí, protože zákon je proti tomu v dnešní podobě bezmocný – a oni to vědí. Jsou nemocní svou mocí. Když mi došlo, že jako advokátka mohu s kolegy hasit až následné požáry, uvědomila jsem si, že se to nezmění bez změny legislativy, tedy že to chce do zákonodárných sborů novou právní krev, která si s tím bude vědět rady. Třeba přijmout takové změny zákonů, aby nemohlo jasně nezákonné rozhodnutí vůbec vstoupit v účinnost, aby soud mohl zakázat ministrově jednat, když tu budou jasné argumenty, že pan ministr, omlouvám se, blbne, aby existovala možnost předběžných opatření, kterými by byla chráněna ústavnost, aby se rozšířily procesní možnosti pro skupiny senátorů, protože někteří senátoři mají dnes ze zákonodárných sborů nejvíce rozumu... Pro toto všechno je třeba vytvořit legislativní rámec, protože jinak se nám páni ministři budou dál smát do očí. Vzpomeňte, jak svého času vystoupil ministr zdravotnictví, že ví, že je opatření protiústavní, ale přesto ho vydá. Je třeba mít proti tomu rychlou obranu. Musím říct, že podobné návrhy změn zákonů bych dokázala napsat.

V jednom z vašich vyjádření jste psala, že nouzový stav je dobrý jen k jedné věci: „Kdyby najednou vznikl nějaký hromadný odpor ze strany občanů a chtěli vyjít do ulic, tak v nouzovém stavu se může zakázat demonstrace bez nějakých složitých podmínek.“ Každopádně, funguje tedy nouzový stav jako nějaká pojistka?

Nouzový stav je další velké téma, obdobně jako pandemický zákon, obdobně jako tzv. obranná smlouva s USA... Ten název zní tak krásně... Nikomu však už se neřekne, co by ta smlouva umožňovala. A podobných věcí v oblasti práva jsou desítky. Když mi došlo, že tam nahoře scházejí prostě tvrdí a důslední právníci, rozhodla jsem se říct si o senátorský mandát občanům Kroměřížska, protože jako senátorka bych měla mnohem vyšší možnosti, jak ty nahoře naučit respektovat náš ústavní pořádek a základní principy právního státu, a hlavně prosadit změny, které by umožnily jim to porušování rychle zatrhnout. Co nám pomůže říct po pár měsících, že zavření škol bylo protizákonné? Ta rozhodnutí musí padat v řádu dnů nebo se musí pozastavit účinnost těchto šíleností. To, co se poslední dva roky děje s našimi zákony a jejich výkladem, je útok na samu podstatu právního státu, na naše svobody, na zdravý rozum.

Nebojím se přirovnat dnešní dobu typově k období před rokem 1948. Proto jsem se rozhodla kandidovat, což by mne jinak absolutně nenapadlo. Raději bych si ve volném čase háčkovala, psala básničky a pracovala na zahradě. Tvrdím však, že Senát dnes potřebuje posílit o znalce veřejného práva, kteří se nebojí a vědí, co se děje dole. A k vaší otázce – nouzový stav je pojistka pouze pro vládu – aby si mohla v případě potřeby dělat zcela nekontrolovaně, co chce.

Není to tak dávno, co advokát Jindřich Rajchl uvedl, že celý náš život vlastně mohou řídit tři ministři: obrany, vnitra a zdravotnictví. Dotyční nemusejí nic moc zdůvodňovat, pouze napíšou nařízení, které je pod hrozbou obrovských pokut nutné splnit. Jak to vidíte vy?

Naprosto souhlasím. Téměř padesátka zrušených opatření pro nezákonnost či dokonce protiústavnost hovoří za vše. Buď jsou dotyční ministři tak hloupí, a nemají tam co dělat, nebo to dělají vědomě, a taky tam nemají co dělat. Schovávají tyto své obrovské chyby za politickou odpovědnost, byť osobně zastávám názor, že by tam šlo najít i odpovědnost trestní či hmotnou, a to by si to pak jinak rozmysleli... Hlavně nám však schází v zákonech metoda, jak je zavčas zastavit, a proto se nám mohou při každém vyhlášení dalšího svého „úžasného nápadu“ smát do očí.

Ty změny zákonů, aby v řádu dnů mohl některý ze soudů zasáhnout, musí někdo napsat a prosadit, a využít třeba i tlaku veřejnosti. Budu-li senátorkou, obklopím se stejně smýšlejícími kolegy, ty změny napíšu, a společně je prosadíme. Jsou to odvážné plány, mnohým by možná zkazily jejich faktické či politické obchody, ale jinak se z toho marasmu nevyhrabeme. V této souvislosti bych možná zmínila

nikoli nepodstatnou okolnost, protože mi chodí i řada výhrůžek – potřebuji senátorskou imunitu, aby mne chránila. Až tam jsme došli – že se občas bojím. Lidé jako já se lidem, kteří nám dva roky vládou, a všem těm lidem kolem nich, prostě nehodí.

Den co den řeší hejtmani, primátoři, starostové uprchlickou krizi. Od nich se chce často řešení. Jaké se k vám dostávají ohlasy?

Starostové, zastupitelé, hejtmani, ti všichni jsou naprogramováni pracovat, řešit, obětovat svůj čas, všechno. Na to stát hřeší, že to ta samospráva, tedy obce, města a kraje, nakonec všechno zvládnou. Zkrátka stát udělá problém, a pak to hodí na ně. Ale situace v zemi je skutečně hodně napjatá. Řada starostů je rozčarovaná, řada nechápe ani své stranické kolegy o těch pár pater výš, ostatně bylo to viditelné i u senátorů, kteří vystupovali tzv. i proti své vládě.

Nikdo už nerozumí tomu, proč se neřeší hlavně problémy tady doma, zkrátka pochopení aktuálního dění nahoře se blíží nule. Lidé opravdu jedou nadoraz, a to ještě nepřišly doplatky za energie. V době, kdy rodiny řeší, kde vezmou na základní potřeby, řeší EU to, že tu nepromítáme dost evropských filmů a hrozí nám pokutou (!!!), přicházejí tragikomické rady, aby lidé šetřili, vyměnili si dveře nebo si našli druhou práci, a na půdě Parlamentu se řeší manželství stejnopohlavních párů. Vědí ti lidé tam v těch přepychových sálech, jak žije český důchodce, české rodiny, živnostníci a firmy? Vědí, co to udělá s malou obcí, když jí tam nastěhují několik romských rodin z Ukrajiny? Pochybuji. A když jsme u té samosprávy – v některých regionech až polovina starostů nechce už ani kandidovat... Říkají, že vláda na ně kašle, nejsou peníze, sílí tlak... Skutečně, situace je nesmírně vážná, tak vážná za posledních třicet let nebyla.

Na podzim budete kandidovat do Senátu jako nezávislá kandidátka za Kroměřížsko. Několikrát jste dříve zmínila, že už nechcete mít nic společného s politikou. Pojďme říct i na stránkách PL, proč jste se rozhodla kandidovat?

Protože už jsem se vytočila nadoraz... Použiji bonmot – když vidím, co může být předsedkyní Sněmovny, tak já mohu být senátorkou třikrát. Ale vážně – došlo mi, že jako advokátka, jakkoli občas vyhrávající ústavní soudy a s odvahou říkat tvrdě své názory, jsem neviditelná, protože je nijak výrazně neohrožuji... Zruší mi blog, nepozvou mne do médií, návrh zákona sama podat nemohu... Jsem prostě „děvče z Moravy“, které je možná štve, ale je pod hranicí jejich rozlišitelnosti. Být senátorkou, to už by byla jiná liga. Protože co myslíte – byla bych senátorkou viditelnou, aktivní nebo do počtu? (úsměv) Kroměřížsko jsem si vybrala proto, že jsem tam jako doma, mám tam mnoho přátel a spřátelených radnic, taky se přiznám, že jsem chtěla kandidovat na Moravě, ale tím posledním impulzem vůbec kandidovat a kandidovat symbolicky právě tam byl Kroměřížský sněm, konaný v letech 1848–1849, kde už naši předkové bojovali za ústavní principy a národní sebeurčení. Tento sněm byl na svou dobu výjimečná událost, a město Kroměříž je místo, kudy kráčely moderní právní dějiny. Ráda to připomenu, pokud mne občané Kroměřížska do Senátu zvolí. Troufám si tvrdit, že by jim za to, že by mne, Amazonku (úsměv), do Senátu vyslali, poděkovali třeba i lidé odjinud, kteří mi fandí.

Tisková konference, kde Jana Zwyrtková Hamplová oznámila kandidaturu. Foto: archiv J. Z. Hamplová

Můžete popsat, co by pro vás bylo nejdůležitější v Senátu prosadit?

V podstatě už jsem to řekla. Posílit Senát svou právní profesí, protože bych kolegům dělala pružný právní servis, chtěla bych napsat návrhy, které by včas zabrzdily neschopné či všeho schopné ministry, navrhla bych ráda nové znění některých zákonů, například zákona o obcích, o ochraně státních symbolů a další, chtěla bych prosadit do ústavy ochranu rodiny, které mají sice všichni plná ústa, ale toto zatím nepodpořili, a také, což je neméně důležité, bych „překládala“ navrhované zákony do lidské řeči, aby i běžný člověk pochopil, co se na nás chystá.

Mimo to bych se dostala snadněji k informacím, které by umožnily povolat některé politiky k osobní odpovědnosti, chtěla bych být oporou své samosprávy, tedy obcím, městysům, městům a krajům, s nimiž bych chtěla být v pravidelném kontaktu na půdě Senátu formou nějakého poradního kolegia, a taky zviditelnit právě Kroměřížsko, které si to nejen díky Kroměřížskému sněmu zaslouží. V regionu je tam také řada nedořešených věcí, a i zde bych svou případnou senátorskou autoritou chtěla pomoci.

A samozřejmě bych místní do Senátu jako jejich senátorka pozvala. V tom všem mám výhodu oné nezávislosti – nejsem členkou žádné strany ani hnutí, na tom i kvůli své profesi lpím už řadu let, a řídím se jen svým úsudkem a znalostmi. Mám ale přátele napříč spektrem, respektujeme i své odlišné názory, zkrátka tvrdím, že to chce zhluboka dýchat a vrátit do českých hranic zdravý rozum a zdravé sebevědomí. Nechci žít v zemi, která komukoli poklonkuje či dokonce slouží, jejíž vláda preferuje občany jiné země před vlastními, a těm svým dokonce někdy neříká pravdu. A ekonomická devastace českých rodin je už dávno za hranou. To je pro mne zcela nepřijatelné.

Z tiskové konference v Kroměříži, kde advokátka oznámila kandidaturu do voleb. Foto: archiv J. Z. Hamplová

Předpokládáte, že by skutečně senátní nebo komunální volby mohly na podzim znamenat nějakou společenskou změnu nebo alespoň náznak změny?

Komunální volby může ovlivnit to, že na radnicích se ocitne více nových, nezkušených lidí, protože mnoho starých pardálů balí rozladěně kufry. Chci se těm novým pak věnovat, aby státu na kde co neskočili. A úctu skládám těm, kteří zůstanou. Pokud jde o Senát, hodně lidí mi říká, že jako jedna nic nezmůžu. A víte, co na to říkám? Zkusme to! Ale vážně – za prvé si myslím, že bych v Senátu nebyla jediná, už nyní s řadou senátorů komunikuji, a mnozí opravdu udělali na poli ochrany zákonnosti v poslední době hodně práce, a pak jsem přesvědčena, že kandidátů mého typu bude víc, protože už se na to prostě nemůžeme dívat. A bude-li mít Senát dobrý právní servis, a třeba silný ústavněprávní výbor, může být zárukou právního státu a přinutit vládu, aby se začala konečně starat o to, o co se starat má. O Česko. A troufám si říct, že bez lidí mého typu, nezávislých, znalých věci, a snad odvážných, to prostě nepůjde. I kdyby to měli považovat za osobní oběť, tak je jejich povinností do toho jít. Chci, aby lidi mohli někomu konečně zase věřit – a ráda bych přispěla k tomu, aby to byl vedle samosprávy, která má tradičně nejvyšší důvěru, právě Senát.

[ZDROJ](#)